

Algoritmeregister Publicatiestandaard

Bevat de publicatiestandaard van het Algoritmeregister. Het is bedoeld om overheidsorganisaties te helpen bij het invullen.

MinBZK Standaard
Werkversie 16 mei 2024

Deze versie:

<https://minbzk.github.io/Algoritmeregister-Publicatiestandaard/>

Laatst gepubliceerde versie:

<https://regels.overheid.nl/publicaties/algoritmeregister-publicatiestandaard>

Laatste werkversie:

<https://minbzk.github.io/Algoritmeregister-Publicatiestandaard/>

Redacteur:**Auteur:****Doe mee:**

[GitHub MinBZK/Algoritmeregister-Publicatiestandaard](#)

[Dien een melding in](#)

[Revisiehistorie](#)

[Pull requests](#)

Dit document is ook beschikbaar in dit niet-normatieve formaat: [pdf](#)

Dit document valt onder de volgende licentie:
[Creative Commons 0 Public Domain Dedication](#)

Samenvatting

Tekst

Status van dit document

Dit is een werkversie die op elk moment kan worden gewijzigd, verwijderd of vervangen door andere documenten. Het is geen door het TO goedgekeurde consultatieversie.

Inhoudsopgave

Samenvatting

Status van dit document

1. Inleiding

- 1.1 Volledigheid
- 1.2 Opmaak
- 1.3 Toegankelijke taal
- 1.4 Decentrale en interne registers

2. Informatievelden

- 2.1 Algemene Informatie
 - 2.1.1 Naam
 - 2.1.2 Korte omschrijving
 - 2.1.3 Organisatie
 - 2.1.4 Thema
 - 2.1.5 Status
 - 2.1.6 Begindatum
 - 2.1.7 Einddatum
 - 2.1.8 Contactgegevens
 - 2.1.9 Link naar publiekspagina
 - 2.1.10 Publicatiecategorie
 - 2.1.11 Link naar bronregistratie
- 2.2 Verantwoord gebruik
 - 2.2.1 Doel en impact
 - 2.2.2 Afwegingen
 - 2.2.3 Menselijke tussenkomst
 - 2.2.4 Risicobeheer
 - 2.2.5 Wettelijke basis
 - 2.2.6 Link naar wettelijke basis
 - 2.2.7 Titel van wettelijke basis
 - 2.2.8 Verwerkingsregister
 - 2.2.9 Impacttoets(en)

3. Conformiteit

A. Index

- A.1 Begrippen gedefinieerd door deze specificatie
- A.2 Begrippen gedefinieerd door verwijzing

B.	Referenties
B.1	Normatieve referenties
B.2	Informatieve referenties

§ 1. Inleiding

Dit onderdeel is niet normatief.

Deze handleiding bevat een toelichting op de velden van de Publicatiestandaard van het Algoritmeregister van de Nederlandse Overheid. Het is bedoeld om overheidsorganisaties te helpen bij het invullen.

Het Algoritmeregister en de bijbehorende Publicatiestandaard zijn nog volop in ontwikkeling. Deze handleiding geeft slechts weer hoe de Publicatiestandaard op dit moment gebruikt wordt. Gaandeweg zal deze handleiding dus wijzigen wanneer ook de Publicatiestandaard wijzigt.

Wil je meepraten over de Publicatiestandaard? Kijk dan op algoritmes.pleio.nl. Daar kun je ook terecht voor vragen of feedback. Schrijf je ook vooral in voor de tweewekelijkse nieuwsflits via algoritmeregister@minbzk.nl.

§ 1.1 Volledigheid

We moedigen organisaties aan om alle velden in te vullen. Op dit moment zijn er nog geen velden echt verplicht, omdat er (nog) geen wettelijke verplichting bestaat. Over het algemeen geldt dat lege velden niet worden getoond op de website, met uitzondering van een aantal velden met een hogere urgentie. Van deze velden wordt dus op de website getoond dat ze niet zijn ingevuld door de organisatie.

§ 1.2 Opmaak

Op dit moment wordt er nog beperkte opmaak ondersteund vanuit de velden. Zo worden enters en opsommingen niet ondersteund. In de doorontwikkeling van de website wordt op korte termijn gekeken welke opmaak wel ondersteund gaat worden.

§ 1.3 Toegankelijke taal

Het Algoritmeregister is voor iedereen toegankelijk. Daarom is het wenselijk om zoveel mogelijk toegankelijke taal te gebruiken. Het streven is daarbij B1-taalniveau. Voor niet alle velden zal dit mogelijk zijn, omdat het gaat om technische of juridische onderwerpen. Deze hebben dan vaak ook een specialistischere doelgroep, zoals toezichthouders, journalisten of experts. In de handleiding staat bij een aantal velden specifiek nog benoemd waarbij B1 echt het streven is vanwege de brede doelgroep. Zie voor meer informatie een uitleg op over taalniveau [Wat houdt taalniveau B1 in?](#) van de Dienst Publieke Communicatie.

§ 1.4 Decentrale en interne registers

De publicatiestandaard is gericht op wat gepubliceerd moet worden voor het centrale Algoritmeregister. Voor decentrale registers staat het organisaties vrij om andere velden toe te voegen, of op andere manier te organiseren. Voor interne registers is het waarschijnlijk nodig om aanvullende informatie op te nemen over een algoritme, zoals wie ervoor verantwoordelijk is.

§ 2. Informatievelden

De in te vullen informatie in ieder informatieveld wordt uitgelegd aan de hand van onderstaande tabel.

Veldnaam	
Invoertype	Hoe de informatie geformatteerd dient te worden, zoals een maximumaantal tekens of een specifiek soort informatie
Altijd tonen	Als er 'ja' staat, dan wordt dit veld altijd getoond op de publiekswaarsite van het Algoritmeregister. Als er bij aanlevering niks is ingevuld, staat er: 'Veld niet ingevuld'. Bij 'nee' wordt het veld alleen getoond als het ingevuld is. Bij sommige velden staat 'verplicht'. Dat betekent dat het niet gepubliceerd wordt als dat veld leeg is.
Helptekst	Op de website wordt dit als helptekst getoond aan de lezer als uitleg.
Instructies	Een uitgebreide uitleg van welke informatie dient te worden ingevuld door een aanleverende organisatie. Deze informatie is alleen zichtbaar in deze handleiding.

Veldnaam

Voorbeeld Hier staat een voorbeeld van hoe het veld bijvoorbeeld ingevuld kan worden.

NOOT: SBB

De [*NL-SBB - Standaard voor het beschrijven van begrippen*](#) geeft aan hoe begrippen in een begrippenlijst, taxonomie of thesaurus eenduidig worden beschreven. In een volgende versie van deze standaard conformeren we deze daarmee. Voor referentie doeleinden voegen we al wel alvast de voorkeursterm toe bij ieder informatieveld. Een voorkeursterm is een naam die in een specifieke taal de geprefereerde lexicale naam is.

Vanaf hier volgt de in te vullen informatie van ieder veld.

§ 2.1 Algemene Informatie

§ 2.1.1 Naam

Voorkeursterm	<i>Naam</i>
Invoertype	Tekst (<100 tekens)
Altijd tonen	Verplicht
Helptekst	De naam die gebruikt wordt om het algoritme aan te duiden.
Instructies	Gebruik een naam, bij voorkeur met een werkwoord, die aangeeft wat het algoritme doet. Dit kan de algemeen gehanteerde naam zijn van het algoritme binnen de organisatie, mits begrijpelijk voor externen die niet bekend zijn met het algoritme.
Voorbeeld	<i>Automatische Verkeersregeling Ringweg</i>

§ 2.1.2 Korte omschrijving

Voorkeursterm	<i>Omschrijving</i>
Invoertype	Tekst (<350 tekens)
Altijd tonen	Verplicht
Helptekst	Een korte beschrijving van het algoritme.

	Een korte, duidelijke beschrijving van het algoritme en het proces waarin deze gebruikt wordt. Bij voorkeur in twee of drie zinnen.
Instructies	Doel van dit veld is om snel begrip te krijgen van wat het algoritme doet. Het veld wordt weergegeven in het zoekoverzicht. Vul dit veld in op B1-taalniveau.
Voorbeeld	<i>Dit algoritme zorgt met sensoren in het wegdek ervoor dat het verkeer zo makkelijk mogelijk doorstroomt.</i>

§ 2.1.3 Organisatie

Voorkeursterm	<i>Organisatie</i>
Invoertype	Tekst (<100 tekens)
Altijd tonen	Verplicht
Helptekst	De volledige naam van de organisatie waar het algoritme ingezet wordt. De volledige naam van de organisatie waar het algoritme ingezet wordt. Deze wordt gebaseerd op de TOOI-waardelijsten
Instructies	Eén registratie kan maar over één organisatie gaan. Er kunnen dus niet meerdere waarden ingevuld worden. Indien een algoritme bij meerdere organisaties wordt ingezet, zijn aparte registraties vereist.
Voorbeeld	<i>Gemeente Noorderhaaks</i>

§ 2.1.4 Thema

Voorkeursterm	<i>Thema</i>
Invoertype	Lijst
Altijd tonen	Ja
Helptekst	Het beleidsterrein waarin het algoritme wordt ingezet.
Instructies	Beleidssterrein(en) waarin het algoritme wordt ingezet. Zie voor mogelijke waarden de Thema-indeling voor Officiële Publicaties
Voorbeeld	<i>Verkeer</i>

§ 2.1.5 Status

Voorkeursterm	Status
Invoertype	Keuze uit 'In gebruik', 'In ontwikkeling', of 'Buiten gebruik'
Altijd tonen	Verplicht
Helptekst	De status van het algoritme: in ontwikkeling, in gebruik, of buiten gebruik. De huidige status van het algoritme: i. In ontwikkeling ii. In gebruik iii. Buiten gebruik. Indien het algoritme zowel in ontwikkeling als in gebruik is, kies voor 'In gebruik'.
Instructies	Ten behoeve van de websitefunctionaliteit is het noodzakelijk om geen andere informatie in dit veld op te nemen dan een van de keuzes hierboven. Het is niet verplicht algoritmes in ontwikkeling of buiten gebruik te vermelden in het Algoritmeregister. De mogelijkheid wordt wel geboden voor organisaties die burgers willen betrekken al tijdens de ontwikkelingen van algoritmes.
Voorbeeld	<i>In gebruik</i>

§ 2.1.6 Begindatum

Voorkeursterm	Begindatum
Invoertype	yyyy-mm
Altijd tonen	Ja
Helptekst	Maand waarin het algoritme in gebruik is genomen.
Instructies	Maand en jaar waarin het algoritme in gebruik is genomen. Schrijf de datum zoals in dit voorbeeld: 2023-01.
Voorbeeld	<i>2023-01</i>

§ 2.1.7 Einddatum

Voorkeursterm	<i>Einddatum</i>
Invoertype	yyyy-mm
Altijd tonen	Ja
Helptekst	Maand waarin het algoritme buiten gebruik is genomen.
Instructies	Maand en jaar waarin het algoritme buiten gebruik is genomen. Als het algoritme nog in gebruik is, moet dit veld leeg blijven. Schrijf de datum zoals in dit voorbeeld: 2023-01.
Voorbeeld	2023-01

§ 2.1.8 Contactgegevens

Voorkeursterm	<i>Contactgegevens</i>
Invoertype	Geldige URL of mail
Altijd tonen	Verplicht
Helptekst	De contactgegevens voor deze registratie
Instructies	<p>Het e-mailadres of de website voor contact over deze registratie. Dit moet een geldig mailadres of website zijn waar burgers, media of andere betrokkenen vragen kunnen stellen over het algoritme zelf of over de gevolgen op basis van uitkomsten van het algoritme.</p> <p>Begin een website-URL met https://</p>
Voorbeeld	Algoritmes@gemeentenoorderhaaks.nl

§ 2.1.9 Link naar publiekspagina

Voorkeursterm	<i>Publiekspagina</i>
Invoertype	Geldige URL
Altijd tonen	Nee
Helptekst	Een URL naar een publiekspagina van de organisatie zelf. Op deze pagina kunt u meer vinden over de inzet van het algoritme binnen de organisatie.

Instructies	Een URL naar een publiekspagina over het algoritme van uw organisatie. Op deze pagina kan iemand meer vinden over het proces waarin het algoritme ingezet wordt. Dit kan bijvoorbeeld een pagina zijn waar de voorwaarden voor het toekennen van subsidies wordt toegelicht. Dit is een andere pagina dan de link naar het decentrale register.
	Begin een website-URL met https://
Voorbeeld	<i>https://gemeentenoorderhaaks/hoe-werkt-een-VRI</i>

§ 2.1.10 Publicatiecategorie

Voorkeursterm	<i>Publicatiecategorie</i>
Invoertype	Keuze uit 'Hoog-risico AI-systemen', 'Impactvolle algoritmes', of 'Overige algoritmes'
Altijd tonen	Verplicht
Helptekst	Om te bepalen welke algoritmes gepubliceerd moeten worden, is onderscheid gemaakt tussen impactvolle en overige algoritmes. Ook definieert de AI-verordening 'Hoog-risico AI-systemen'.
Instructies	Tot welke categorie een algoritme behoort volgens de handreiking: A. Hoog-risico AI-systeem (Categorie A) B. Impactvolle algoritmes (Categorie B) C. Overige algoritmes (Categorie C)
Voorbeeld	<i>Impactvolle algoritmes</i>

§ 2.1.11 Link naar bronregistratie

Voorkeursterm	<i>Bronregistratie</i>
Invoertype	Geldige URL
Altijd tonen	Nee
Helptekst	De URL van de locatie waar dit algoritme eerder al is vastgelegd; in machine leesbaar formaat.
Instructies	Als de organisatie zelf ook een Algoritmeregister gepubliceerd heeft, dan kan vanaf hiernaar verwezen worden. Decentrale registers kunnen gewenst zijn, bijvoorbeeld om de eigen doelgroep aan te spreken.

Begin een website-URL met https://

Voorbeeld	<i>https://algoritmes.gemeentenoorderhaaks.nl</i>
------------------	---

§ 2.2 Verantwoord gebruik

§ 2.2.1 Doel en impact

Voorkeursterm	Impact
Invoertype	Tekst (<2500 tekens)
Altijd tonen	Ja
Helptekst	Het doel waarvoor het algoritme ontwikkeld is en hoe burgers en bedrijven ermee in aanraking komen. Het doel waarvoor het algoritme ontwikkeld is, geeft aan wat je ermee wilt bereiken. Zo is het doel van een parkeerscanauto om sneller foutparkeerders op te sporen.
Instructies	De impact beschrijft hoe burgers en bedrijven ermee in aanraking komen. Het gaat hierbij om wat de impact is als het naar behoren werkt. Risico's worden behandeld in een apart veld. In het geval van de parkeerscanauto kunnen geparkeerde auto's gescand worden. Er wordt dan gekeken of zij betaald hebben met een direct resultaat. Vul dit veld in op B1-taalniveau.
Voorbeeld	<i>Het doel van dit algoritme is om de doorstroom van het verkeer binnen de gemeente te verbeteren. De impact is dat weggebruikers sneller van A naar B kunnen komen door kortere wachttijden.</i>

§ 2.2.2 Afwegingen

Voorkeursterm	Afwegingen
Invoertype	Tekst (<2500 tekens)
Altijd tonen	Ja

Helptekst	Een afweging van de voor- en nadelen van de inzet van het algoritme en waarom dit redelijk gerechtvaardigd is.
Instructies	<p>Een afweging van de voor- en nadelen van de inzet van het algoritme en waarom dit redelijk gerechtvaardigd is. Benoem daarbij ook welke andere alternatieven overwogen zijn. Neem de eventuele ethische afwegingen mee in het invullen.</p> <p>Zo kan hier worden vermeld dat de inzet van een parkeerscanauto sneller en effectiever is vergeleken met menselijke controle. In dezelfde tijd kunnen meer auto's worden gecontroleerd. De besparing in mensen kan voor andere taken worden ingezet. De verhoogde kans op een foute boete wordt hierdoor gerechtvaardigd. Bovendien kunnen burgers altijd bezwaar aantekenen wat goed te controleren is.</p> <p>Voor het invullen van dit veld kan gebruik gemaakt worden van de antwoorden uit het Impact Assessment Mensenrechten en Algoritmes (IAMA) en de Data protection impact assessment (DPIA).</p> <p>Vul dit veld in op B1-taalniveau.</p>
Voorbeeld	<i>De voordelen van de inzet van dit algoritme zijn bewezen door het gebruik ervan over de hele wereld. Op plekken waar dit algoritme gebruikt wordt, is de verkeersdoorstroming aanzienlijk beter dan op plekken waar dit niet gedaan wordt. Het alternatief is een standaardvolgorde aanhouden, wat bewezen trager is voor weggebruikers.</i>

§ 2.2.3 Menselijke tussenkomst

Voorkeursterm	Menselijke tussenkomst
Invoertype	Tekst (<2500 tekens)
Altijd tonen	Ja
Helptekst	Een omschrijving van hoe uitkomsten van het algoritme door een mens gebruikt worden, en op welke wijze deze gebruikt, gecontroleerd en bijgesteld (kunnen) worden.
Instructies	Een omschrijving van hoe uitkomsten van het algoritme door een mens gebruikt worden, en op welke wijze deze gebruikt, gecontroleerd en bijgesteld (kunnen) worden. Geef het ook aan indien er geen menselijke tussenkomst (nodig) is. Bijvoorbeeld bij slimme zoekopdrachten in grote databases. Hier is veelal geen menselijke controle of de gevonden waarden

de juiste zijn.

Vul dit veld in op B1-taalniveau.

Voorbeeld

Bij het maken van fouten door het algoritme zou een medewerker van de afdeling handmatig de verkeersregeling aan kunnen passen en stoplichten op groen kunnen zetten. Buiten normale werktijden is er 24/7 toezicht.

§ 2.2.4 Risicobeheer

Voorkeursterm **Risicobeheer**

Invoertype Tekst (<2500 tekens)

Altijd tonen Ja

Helptekst Een overzicht van hoe omgegaan wordt met geïdentificeerde risico's.

Een overzicht van hoe omgegaan wordt met risico's. Risico's kunnen onder andere zijn technische, juridische, financiële en ethische risico's.

Instructies

De risico's kunnen divers zijn en verschillen sterk per algoritme. Maar denk bijvoorbeeld aan discriminatie en uitlegbaarheid.

Beschrijf ook hoe met die risico's wordt omgegaan, bijvoorbeeld door periodieke monitoring.

Voorbeeld

Er is sprake van constante monitoring. Daardoor kan snel opgemerkt worden als een sensor defect is, waardoor weggebruikers lang stil moeten blijven staan. Dit kan dan snel verholpen worden om de nadelige gevolgen te beperken.

Met enige regelmaat wordt ook in de praktijk gekeken naar of de sensoren voldoende reageren op de auto's en of de wachttijden eerlijk verdeeld zijn.

§ 2.2.5 Wettelijke basis

Voorkeursterm **Wettelijke basis**

Invoertype Tekst (<2500 tekens)

Altijd tonen Nee

Helptekst	Een omschrijving van de wettelijke basis voor het proces waarin het algoritme ingezet wordt
Instructies	Een omschrijving van de wettelijke basis voor het proces waarin het algoritme ingezet wordt. Geef waar mogelijk in het kort aan wat het doel is van deze wet, zodat dit ook voor niet-juristen begrijpelijk is.
Voorbeeld	<i>Het algoritme wordt ingezet voor taken uit de Wegenverkeerswet. Een van de taken is het waarborgen van verkeersveiligheid.</i>

§ 2.2.6 Link naar wettelijke basis

Voorkeursterm	<i>Wettelijke basis link</i>
Invoertype	Geldige URL
Altijd tonen	Ja
Helptekst	Een link naar de wettelijke grondslag(en) voor het proces waarin het algoritme ingezet wordt.
Instructies	Een link naar de wettelijke grondslag(en) voor het proces waarin het algoritme ingezet wordt. Bijvoorbeeld: een wet, een verordening of een formeel besluit.
Voorbeeld	<i>https://wetten.overheid.nl/BWBR0006622</i>

§ 2.2.7 Titel van wettelijke basis

Voorkeursterm	<i>Wettelijke basis titel</i>
Invoertype	Tekst (<100 tekens)
Altijd tonen	Nee
Helptekst	Titel van de gelinkte wettelijke grondslag.
Instructies	Titel van de gelinkte wettelijke grondslag.
Voorbeeld	<i>Wegenverkeerswet 1994</i>

§ 2.2.8 Verwerkingsregister

Voorkeursterm	<i>Verwerkingsregister</i>
Invoertype	Geldige URL

Altijd tonen	Nee
Helptekst	Link naar een openbaar deel van een verwerkingsregister die betrekking heeft op een algoritme. Daar kan meer gelezen worden over verwerkingen.
Instructies	Link naar een openbaar deel van een verwerkingsregister die betrekking heeft op een algoritme. Daar kan meer gelezen worden over verwerkingen.
Voorbeeld	https://www.avgregisterrijksoverheid.nl/

§ 2.2.9 Impacttoets(en)

Voorkeursterm	<i>Impactoets</i>
Invoertype	Tekst
Altijd tonen	Ja
Helptekst	Welke impacttoetsen zijn gebruikt, zoals Data protection impact assessment (DPIA) of Impact Assessment Mensenrechten en Algoritmes (IAMA) ?
Instructies	Titel van de gelinkte wettelijke grondslag.
Voorbeeld	<i>Data Protection Impact Assessment (DPIA)</i>

§ 3. Conformiteit

Naast onderdelen die als niet normatief gemarkeerd zijn, zijn ook alle diagrammen, voorbeelden, en noten in dit document niet normatief. Verder is alles in dit document normatief.

§ A. Index

§ A.1 Begrippen gedefinieerd door deze specificatie

[Afwegingen](#) §2.2.2

[Begindatum](#) §2.1.6

[Bronregistratie](#) §2.1.11

[Contactgegevens](#) §2.1.8

[Einddatum](#) §2.1.7

[Impact](#) §2.2.1

[Impactoets](#) §2.2.9

[Menselijke tussenkomst](#) §2.2.3

[Naam](#) §2.1.1

[Omschrijving](#) §2.1.2

[Organisatie](#) §2.1.3

[Publicatiecategorie](#) §2.1.10

[Publiekspagina](#) §2.1.9

[Risicobeheer](#) §2.2.4

[Status](#) §2.1.5

[Thema](#) §2.1.4

[Verwerkingsregister](#) §2.2.8

[Wettelijke basis](#) §2.2.5

[Wettelijke basis link](#) §2.2.6

[Wettelijke basis titel](#) §2.2.7

[§ A.2 Begrippen gedefinieerd door verwijzing](#)

[§ B. Referenties](#)

[§ B.1 Normatieve referenties](#)

[DPIA]

[*Data protection impact assessment \(DPIA\)*](#). De Autoriteit Persoonsgegevens (AP). URL: <https://www.autoriteitpersoonsgegevens.nl/themas/basis-avg/praktisch-avg/data-protection-impact-assessment-dpia>

[IAMA]

[*Impact Assessment Mensenrechten en Algoritmes \(IAMA\)*](#). Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2021/02/25/impact-assessment-mensenrechten-en-algoritmes>

[TOOI_WL]

[*TOOI-waardelijsten*](#). Kennis- en exploitatiecentrum Officiële Overheidspublicaties (KOOP). URL: <https://standaarden.overheid.nl/tooi/waardelijsten/>

[TOP_Lijst]

[*Thema-indeling voor Officiële Publicaties*](#). Kennis- en exploitatiecentrum Officiële Overheidspublicaties (KOOP). URL: <https://standaarden.overheid.nl/owms/4.0/doc/waardelijsten/thema-indeling-voor-officiële-publicaties>

§ B.2 Informatieve referenties

[B1]

Wat houdt taalniveau B1 in?. CommunicatieRijk, over overheidscommunicatie. URL: <https://www.communicatierijk.nl/vakkennis/rijkswebsites/aanbevolen-richtlijnen/taalniveau-b1>

[NLSBB]

NL-SBB - Standaard voor het beschrijven van begrippen. Geonovum Standaard - versie ter vaststelling.. 16 april 2024. URL: <https://docs.geostandaarden.nl/nl-sbb/nl-sbb/>

